

Nagy hintások

Taktikázó, ügyeskedő, szelármoskodó emberekre mondják: nagy hintás! Számomra ez a fogalom legújabbán új jelentéssel is gazdagodott. Mert vannak egyéb nagy hintások is, olyanok, akikre szösz szerint talál ez a kifejezés.

Nagyok is meg hintások is; játszótereink hol nappal, hol pedig éjszaka vetik rá magukat az apróságok lengő játékaival.

Egy hűvös reggelen találkoztam egyik áldozatukkal; a kékre festett hinta ott hevert szárnyaszegetten a földön. Letörték. A rongálók nyilván a nagy hintások északi alfajához tartoztak, a Szőke Tiszáról vagy a halászcárdából jöhettek, így támadhatott „állati jó” ötletük: hintázzunk!

Most ott fekszik a gyermeki öröm kiszolgálója, az apróbbaknak ezután többet kell várni a „palintázás” vidám percére. Amint hogy egy másik játszóteren még alaposabban megcsappantak az esélyeik: ott két hintát törtek le, egy lengővasat pedig — ostoba erőfitogtatásból? — összecsavartak a nagyszerű hecces hívei.

Az őrizetlen tárgyak persze nem tudnak visszaútni az ilyen hetvenkedőknek. Hogyan lehetne jobban ővni, őrizni őket? — ez az a kérdés, amit a szárnyaszegetett s még röppenő hinták egyaránt fölrepítenek.

S. M.

Jeunesse Musicale

Azáltal, hogy a következő tanévben már a gimnáziumok második osztályában is lesz ének-zenei oktatás, bizonyára hatékonyabbá válik a középiskolai zeneesztétikai nevelés. Ennek másik, lényegében iskolán kívüli formája volt az ifjúsági filharmonia és a TIT szabadegyetemi sorozata, melynek fiatal látogatói is akadnak szép számban, de kifejezetten az ifjúság számára szükséges modern zeneiparágókat, a Jeunesse Musicale (Ifjú Zenebarát) nemzetközi szervezet programja ad. Az UNESCO támogatásával már több mint egy évtizede működő világszervezet három esztendője vette fel Magyarországot tagjai sorába, a fővárosban már több szekciója is működik. Az elmúlt tanévben kezdődött meg vidéki zenebarátok bekapcsolása a mozgalomba, s először Szegeden, decemberben, a Ságvári gimnázium közel száz első tanulóival Szécsi József, az iskola tanára alakított helyi csoportot. Elsősorban azokból, akik órárend szerint már heti két órában hallgattak zenét és a tantermi reform következtében magasabb fokú zenei képzettséget kaptak általános iskoláikban.

A szervezet célja — fűzi hozzá Szécsi József — felkelteni az ifjúság érdeklődését a zene iránt, hallgatása iránt, és természetesen megtanítani őket erre. Elsősorban esztétikai jellegű foglalkozásokon,

ahol részben a zene érzelmi hatását, társalmi szerepét, rokon kifejezőképességét vizsgáljuk, részben a modern muzsikához elengedhetetlen értelmi hozzáállást fejlesztjük ki. A zenehallgatás olyan módszerrel alkalmazzuk, ahol célunk a művek különböző témáinak felismerése, éneklése, rögzítése, illetve alapfokú formai ismeretek elsajátítása.

A Ságvári gimnazisták csoportja iskolai szünnapon, a November 7. Művelődési Otthonban tartotta összejövetelét, ahol lemezeket hallgattak, értékelték, más-kor Kemény Klóé énekelte, mondott beszámolót angolai elményeiről, vagy maguk a fiatalok muzsikáltak. Ezek a zenés matinékon alakult meg, próbált és szerzett fellépési rutint a gyulai diákünnepeken aranyérmert nyert énektrio és kamaraegyüttes. Egy ízben a csoport Budapestre utazott filharmonikus koncertre. Sőt a világszervezet nyári táborozásaira is részvételi lehetőséget ígértek. A jövő tervei: a már működő csoport az új tanévben századunk muzsikájával foglalkozik, de várhatóan újabb csoportok alakulnak nemcsak más vidéki városokban — Kecskemét, Győr, Debrecen —, hanem Szegeden is, a Ságvári gimnáziumban meg egy, s a filharmoniai társaság alkalmat biztosít Szegedre látogató külföldi és hazai művészekkel találkozásra.

N. I.

Import? Hazai? Házi?

Takarékos megoldások a textilművekben

„Gondolkozz a megoldáson!” — ez volt a szegedi importanyag-helyettesítő kiállítás egyik mottója, s ezt fogadhatjuk el egyik tanulságul is. Töprengeni kell azon, hogy a drága, sőt néha szinte megszerzhetetlen importanyagok, alkatrészek, segédanyagok, az ipar „világ-sztráji”, megfelelő hazai helyettesítőre, „dublóra” találjanak. Olyanra, hogy az alkalmazás során ne lehessen kimutatni a különbséget.

Műszaki leckék

A szegedi textilművekben a legkülönbözőbb beosztású dolgozók vesznek részt ebben a munkában: lakatosok, műszerészek, főművezetők és művezetők, technológusok és üzemvezetők adják össze a javaslatokat az importanyagok, főként a megkopott, kiöregedett alkatrészek helyettesítésére. Több százra tehető már a szerencsés megoldások száma: van közöttük nagyobb és kisebb jelentőségű, de valamennyi jelentős, devizát takarítanak meg általa.

Az üzem gépeinek legtöbbje importból származik, 50 százaléka teljesen új a hazai pamutiparban. Érthető, hogy nehézségeket jelent a kopott, tönkrement alkatrészek hazai, esetleg házi gyártását megoldani. A gyár vezetői kiemelt feladatuknak tekintik az importtal való takarékoskodást, ezért az üzemrészek és a TMK-részek igényeit évente külön házi „zsűri” vitatja meg. Ma már természetesen foglalkoznak az importalkatrészek, segédanyagok hazai pótlásával, s ezt a leckét újítási feladattervek formájában az alkotókedvű munkásoknak, műsziaknak újra meg újra feladják.

Feléért megduplázni

A szovjet gyártmányú kártyológépek korszerűsítése most van folyamatban. Az eredeti elgondolás szerinti kizárólag tőkés import bevezetésekkel és alkatrészekkel lehet megvalósítani. A megoldáson való töprengés azonban eredményt hozott: sikerült felére „leal-

kudni” az import részarányát. Így lényegesen kevesebbe kerül a kártyológépek átalakítása, az eredmény pedig ugyanaz: kétszeresére nővekszik az átalakított gépek teljesítménye.

A cseh-szlovák gyártmányú felvetőgép állványát a szegedi vasipari ktsz-szel készítették el, ugyancsak saját tervek alapján. Házilag, illetve hazailag készülnek a kínai automata szövőgép egyes alkatrészei is. Az úgynevezett hajtóelemek — láncok, ékszíjak stb. — hazai pótlására is eredménnyel törekedtek. Ezek 99 százalékát már sikerült „magyarosítani”.

„Fontos” sikerek

Az elektromágneses tengelykapcsoló és fékszerkezet felújítását — az angol gyártmányú nyújtó — és előfőgépéknél került erre sor — fontos, sőt „font sterlinges” feladatuknak tekintették a fonodaik. Az eredmény nem maradt el, s meg is érte a fáradságot, hiszen egy-egy ilyen berendezés 135,5 fontba, több ezer forintba kerül. Ugyanezeknél a gépeknél egy újítást is alkalmaznak, amely az egyik fontos alkatrész élettartamát hosszabbítja meg, s így szintén „fontos” megtakarítás. A gyárban egyébként gyakori az efféle újítás: a gép értékeiből elemekből óvni a sérülésektől szintén import takarékoságnak számít.

Újítók szerkesztették azt az önműködő cséveberakó szerkezetet is, amelyet 13 nyugatnémet gyártmányú vetü-

léksévéelőre alkalmaznak. Értékes töprengés volt ez: 8 ezer nyugatnémet márkába kerül a cséveberakó, amelynek megtalálták a helyettesítést.

A szaktudás értéke

A „gordiusi csomókat” is megoldották a textileszek. Náluk úgynevezett zsongorkötés formájában jelentkezett a nagy kérdés: ez üzleti fogás is a szállító gépgyár részéről, azért készítik, zárják így a szerkezeti egységeket, hogy a felhasználók kompletten vásárolják meg. Ma már több ilyen szerkezetet házilag is meg tudnak javítani, s egyben a devizamérleget is javítják vele.

Természetes, hogy az import alkatrészek helyettesítését csak akkor alkalmazzák, ha a műszaki megoldás, a kivitelezés és az élettartam fölér az eredetivel. Előfordul azonban, hogy a pótmegoldás az eredetivel is túlszárnyalja. A szegedi újítók olyan elektromos tapintószerkezetet alkottak, amelyet a gyártó cég is tökétesebbnek ismert el. Azóta az országban található valamennyi automata vetülékcsévéelő felszerelték már.

S még lehetne sorolni százszámra az apróbb-nagyobb sikereket. Mind azt bizonyítják, hogy aki keres, talál is. A textilművekben nemcsak gondolkodnak a gazdaságosabb megoldásokon, hanem meg is találják, meg is valósítják azokat.

S. M.

A lehetőségek között

Ugy hozta a véletlen — persze egy gondosan előkészített véletlen —, hogy 13 érettségiző középiskolással, mégpedig az iskola után azonnal dolgozni készülő diákkal vitathattam meg sor-suk alakulását.

Ezt a Tisza-parti gimnázium-beli kerekasztalt az tette aktuálissá, hogy a gimnázium most végző tanulóinak 60 százaléka termelő munkabérrel. Ennek a kétségtelen pozitív eredménynek indítékait kutatva jegyeztem fel az alábbiakat.

Előbb az érettségi

Megyesi Zoltán: — A Textilművekbe megyek elektroműszerésznek. Edesapám is ott dolgozik, jó kezében lesznek. A család valami felsőfokú kívánt tőlem, de egyelőre örülök, ha végzek az érettségivel...

Kara István: — Tulajdonképpen nekem a gimnázium „kiszállás”. Nyolcadik után is autószerelő szerettem volna lenni. Mikor először idejöttem és láttam a műhelyben az autókat, gondoltam — maradok. A DAV-hoz megyek autó-motor szerelőnek, a barátom Kurucz József az MHS-be.

Kurucz József: — Összinté legyek? Én se akartam gimnáziumba menni. A vezetés, a kocsik érdekelték. — És nem volt érdemes? — Majd az érettségi után kiderül...

Kovács Ibolya jeles átlaggal készül híradástechnikai műszerésznek. — Tanulni is szerettem volna, de a politéchnikát nagyon megszerettem. A híradástechnika pontos, precíz munkát igényel. Jó érzés, hogy tudom... Lovász Jósikával már megvan a helyünk a Helyközi Távbeszélő Igazgatóságon.

Jósikának szintén nehéz volt a választás. Színjátékozás, az otthoni, domaszéki irodalmi színpad vezetése és az általános humánérdeklődés mellett kötötte le figyelmét az elektrotechnika.

Lovász József: — Nem tettem le róla, hogy ha megvan a szakmám, művészeti főiskolára menjek.

Munka után: egyetem

Vass István, a SZEAC reménye: — Mi kell egy jó szakmához? Felismerés — és

jó protekció. Orvosi műszerésznek megyek az orvostudományi egyetemre. Persze, hogy örülök.

Csontos Zsuzsa: — Anyagi körülményeim miatt egy évig dolgozom a klinikán, utána védőnőképzőbe szeretnék menni. Szeretem a gyerekeket, akik gondoskodásra szorulnak.

Tarkó Bálint férfi divatszabónak készül. — Talán azért, mert senki nem ment még annak az iskolából. A KISZ-szervezetet, ahová jártam, a belvárosi szabó ktsz patronálta, így kerültem hozzájuk.

Fülöp Éva Bede Katival későbbi időre műszaki rajz tanulását tervezi, rajzolás, kirakatrendező álmok prózái lehetőségeként. Addig Éva a DAV-nál hasznosítja elektroműszerész tudományát, Kati a vasúti kertészetbe jelentkezett.

Fábián Andrea: — Mindig vegyész akartam lenni, most sikerült is közel kerülni hozzá: az olajosokhoz kerülök vegyészlaborba. S közben elvégzem az egyetemen a két éves tanfolyamot.

Márton György: — Én rak-tárnoknak megyek odahaza Tápén. Munkavezető leszek, esti tagozaton esetleg tovább tanulok.

Hódi Szilveszter nagyon jó bizonyítvánnyal: — Megvan a helyem az MHS-ben rádió-tv szerelőnek. Majd később jelentkeznek egyetemre.

Az igazgató véleménye

— Persze a 77 érettségizőből 22 jelentkezőt egyetemre, azoknak is jó része szerződéssel a zsebében — tájékoztat Török László igazgató. — Összintén szólva örülünk ennek az aránynak és annak, hogy aki nem vállalkozott most továbbtanulásra, azt is biztonsággal engedhet-

jük útjára. Ismert, hátrányos helyzetű startolásunk után évek alatt fokozatosan készítettük fel őket a realis szemléletre. Jó, ha a gyerekek józan ítélettel választanak a lehetőségek közt. Mi megbízható szakmai alapokat igyekszünk teremteni és persze általános műveltséget. Látja, hogy többnyire megvan az erkölcsi tartásuk, hogy érnek valamit, tudtak léteapot teremteni. Ha szakmunkásnak mennek, kedvezményt kapnak, másfél, két év után szakmunkás bizonyítványt. Szívból kívánom, hogy a pályaválasztás mind-egyiküknek sikerüljön.

Jakab Ágnes

Expressz autóbussz Dubrovnikba

Írtunk már arról lapunkban, hogy idén nyáron a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium Autóközlekedési Vezérigazgatósága hétvégi közvetlen autóbusszjáratot indít Miskolcra a jugoszláv Dubrovnikba. Káta Ferenc, a 10. számú AKÖV személyforgalmi osztályának vezetője ezzel kapcsolatban elmondotta munkatársunknak, hogy az Adria expressz elnevezésű autóbusszjárat első ízben június 17-én, szombaton 13.50 órakor indul Szegedről a jugoszláv tengerpartra.

A 36 személyes autóbussz utasai útközben Újvidéken városnézésen vesznek részt, majd este fél 9-kor érkeznek Banja-Koviljaca fürdőhelyre, ahol szállást biztosítanak a részükre. Másnap, vasárnap 13 órakor folytatódik az utazás s Szarajevóban négy órát tartózkodnak az utasok. Innen éjjel teszi meg az utat a ki-

ránduló autóbussz s hétfőn reggel 6 órára érkezik Dubrovnikba. Az éjszakai utazás alatt az ülések fekvőhelyé alakíthatók át. Az utazóterben hűtőszekrényt helyeznek el üdítő italok kiszolgálására.

Azoknak, akik a hétfőn este 20.20 órakor visszainduló autóbusszt csak egy, vagy két hét múlva veszik igénybe, Lapad szigetén I. osztályú kényelmes, fűdősobas elhelyezést biztosít az AKÖV. (Ezt és az étkezést díjában kell fizetni.) A visszautazás ugyanazon az útvonalon történik, Banja-Koviljaca-i elszállással. Szegedre szerdán 13.10 órakor érkezik az autóbussz.

Az útiköltség Szegedtől Dubrovnikig 243,40 forint, ugyanennyi visszafelé is, és ebben az összegben a Banja-Koviljaca-i szállásdíj is benne van. Az egyéni utasok útleveleiket az IBUSZ-nál szerezhetik be, ehhez segítséget nyújt az AKÖV. Részletes felvilágosítást is a Marx téri információs irodán adnak.

Áramszünet

A Délmagyarországi Áramszolgáltató Vállalat közli, hogy 1967. június 16-án 6 órától 18 óráig Szegeden áramszünet lesz. Zentai u. Törökalmási u., Újszöregi u., Vadászok sor, Kendergyári u., Alsókikötő sor és Lövőúda u. által határolt területen.

Frissen vágott csirke a boltban

Az Országos Baromfiipari Vállalat szentesi üze me és az Elélmiszerkiskereskedelmi Vállalat közös elhatározásának eredményeként a vidéki városok közül Szegeden hoznak forgalomba először frissen vágott csirkét. A Széchenyi téren levő 40. számú húsboltban június 17-től, szombattól kezdve — s azután minden szombaton — olyan tisztított csirkét lehet vásárolni, amit előző napon vágáltak le a szentesi üzemb, s szombatra virradó éjjel hűtőkocsiban Szegedre szállítottak, s az üzlet hűtőszekrényében helyezték el. Az így forgalomba hozott vágott csirkét — a fagyaszott I. osztályú baromfi árához hasonlóan — kilogrammonként 37 forintért árúsítják.

A kiskereskedelmi vállalat gondoskodni fog arról, hogy a fogyasztói igényeket teljes mértékben kielégítse frissen vágott csirkéből, ezért lehetővé teszi az előrendelést is. Az említett húsboltban 1—2 nappal előbb telefonon is meg lehet rendelni a kívánt mennyiségű csirkét, aminek kiszállítását garantálják.

Válaszolniak az illetékesek

A PARKÍROZÁSRÓL

Több levélírónk tette szóvá panaszukot, hogy az MHS a Vadász utcában tartja gépkocsijait. Érdeklődésünkre az I. kerületi tanács vb építési és közlekedési csoportjának vezetője, László Iván adott felvilágosítást:

„Ahol állandó jellegű parkírozás lehetséges, ott ezt táblák jelzik. Egyébként állandó jellegű parkírozásra közterületen építési csoportunk ad engedélyt, a rendőrség közrendészeti hatóságával egyetértésben.”

Ez vonatkozik az MHS-re is.

SAJÁT KÖLTSEGERE

A Városgazdálkodási Vállalat igazgatója, dr. Hamán Fidél válaszolt a Hámán Kató utca 12. számú ház lakóinak panaszára:

„A ház magántulajdon képe, a háztulajdonos kötelessége a KUKA-tartály beszerzése és javítása is. Utóbbit a háztulajdonos elmulasztotta, s ezért vált a tartály teljesen használatlaná. Az udvarban felgyűlt szennétről nem tudhatunk. Most, hogy a bejelentést megkaptuk, gondoskodunk elszállításáról. A háztulajdonos megrendelte a KUKA-tartály javítását is, amit szintén rövid időn belül elvégzünk.”